

Etusivu > ... > Kanteen Nostaminen > Oikeusapu > Ireland

Oikeusapu

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Mitä kustannuksia oikeudenkäyntiin liittyy, ja kuka ne yleensä maksaa?

Oikeudenkäyntiin liittyvät kustannukset vaihtelevat tuomioistuimen, asiassa sovellettavien menettelyjen ja asian monimutkaisuuden mukaan.

2 Mitä oikeusavulla tarkoitetaan?

Oikeusavulla tarkoitetaan sitä, että toimistoasianajaja (*solicitor*) tai oikeudenkäyntiasianajaja (*barrister*) edustaa hakijaa siviilioikeudellisissa menettelyissä. Menettelyt voidaan *District Court*-, *Circuit Court*-, *High Court*-, *Court of Appeal*- tai *Supreme Court* -tuomioistuimessa sekä joissakin tapauksissa Euroopan unionin tuomioistuimessa. Oikeusapua voi saada myös kansainvälisen suojelun muutoksenhakutuomioistuimelle (*International Protection Appeals Tribunal*) tehtäviin muutoksenhakupyntöihin. Lisäksi oikeusapua voidaan antaa tiettyjen tutkintojen yhteydessä, joista kuolinsyyn selvittäjä (*coroner*) on tehnyt pyynnön oikeusapulautakunnalle (*Legal Aid Board*).

Yleensä oikeusavun antamisesta huolehtivat oikeusapulautakunnan oikeusaputoimistoissa (*law centre*) työskentelevät toimistoasianajajat. Oikeusapua voivat kuitenkin antaa myös yksityiset toimistoasianajajat, jotka kuuluvat oikeusapulautakunnan ylläpitämään toimistoasianajajien luetteloon. Näin on erityisesti perheoikeutta ja kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa.

3 Kuka voi saada oikeusapua?

Hakijan taloudellinen tilanne ja oikeusavusta maksettavat maksut

Ennen siviilioikeudellisen oikeusavun myöntämistä oikeusapulautakunta (ks. lautakunnan verkkosivut osoitteessa legallaidboard.ie) arvioi hakijan taloudellisen tilanteen ja määrittää sen perusteella, onko hakija oikeutettu oikeusapulalveluihin. Siviilioikeudellisissa asioissa oikeusavun ja oikeudellisen neuvonnan saaminen edellyttää, että hakijan käytettävissä olevat tulot ovat alle 18 000 euroa vuodessa ja hänen käytettävissä olevan varallisuutensa arvo on alle 100 000 euroa. Oikeusapulautakunta soveltaa molempia rajoja laskiessaan tiettyjä vähennyksiä. Hakijan vakituista asuntoa ei oteta huomioon varallisuutta määritettäessä.

Useimmiten hakijan on maksettava oikeusavusta tietty palvelumaksu. Maksun tai maksujen suuruus riippuu hakijan käytettävissä olevista tuloista ja varallisuudesta.

Ensimmäisestä tapaamisesta toimistoasianajajan kanssa hakijan on maksettava neuvontamaksu (*advice contribution*). Neuvontamaksu on vähintään 30 euroa ja enintään 150 euroa (hakijan tuloista riippuen).

Jos oikeusapulautakunnan toimistoasianajaja päättää edustaa hakijaa oikeudessa, hakijan on maksettava oikeusapumaksu (*aid contribution*). Oikeusapumaksu on vähintään 130 euroa. Hakijan tuloista ja varallisuudesta riippuen hakijalle voidaan määrätä tätä suurempi oikeusapumaksu. Jo maksettu neuvontamaksu lasketaan mukaan oikeusapumaksuun, joten jos oikeusapumaksu on kokonaisuudessaan 130 euroa, hakijan maksettavaksi jää vain 100 euroa.

Hakija voi saada oikeusapua maksutta, jos

- lapsi- ja perheasioista vastaava virasto Tusla hakee oikeudelta lupaa hakijan lasten huostaanottamiseen tai viraston työntekijän lähettämiseen hakijan asuntoon valvomaan lapsia kotioiloissa.
- hakija on osapuolena *District Court* -tuomioistuimessa käytävässä oikeudenkäynnissä, joka koskee lähestymiskieltoa (*barring order, safety order*) tai väliaikaista lähestymiskieltoa (*protection order, interim barring order*).

On olemassa myös joitakin muita tapauksia, joissa oikeusapulautakunta ei veloita hakijalta palvelumaksua. Näitä ovat esimerkiksi raiskauksen tai seksuaalisen väkivallan uhreille annettava oikeudellinen neuvonta tai näiden henkilöiden edustaminen raiskauksesta tai seksuaalisesta väkivallasta syytetyn oikeudenkäynnissä.

Kansainvälinen suojelu (turvapaikka-asiat)

Jos oikeusapua haetaan kansainvälisen suojelun saamiseen Irlannissa, palvelumaksu on 10 euroa.

Miten hakijan tulot arvioidaan?

Hakijan on ilmoitettava tulonsa täyttäessään hakemuksen oikeudellisten palvelujen saamiseksi. Hakemuslomakkeessa hakijaa pyydetään antamaan seuraavat tiedot:

Tulot - Hakijan kaikki tulot, joita ovat esimerkiksi palkkatulot, sosiaalietuudet (pois lukien tietyt etuudet, kuten lapsilisä ja omaishoitajan palkkio, sekä julkisten tahojen myöntämät asumisen tuet), eläketulot ja tietyt muut tulot. Lisäksi otetaan huomioon tietyt menoerät, jotka vähennetään kokonaistuloista hakijan käytettävissä olevien tulojen määrittämiseksi.

Tuloista voidaan tehdä seuraavat vähennykset:

Vähennykset	Enimmäismäärä
Puolison/kumppanin ylläpito	3 500 euroa
Huollettavien ylläpito (aikuiset ja lapset)	1 600 euroa / huollettava
Asumismenot	8 000 euroa
Lastenhoitokustannukset	6 000 euroa / lapsi
Tulovero	Koko summa
PRSI (sosiaalivakuutusmaksut)	Koko summa
USC-tuloveromaksut	Koko summa
	20 euron vähennys kutakin viikossa saatua maksua

Hakijan saamat vapaaehtoiset maksut (*ex gratia payments*) kohti

Oikeusapulautakunta määrittää hakijan käytettävissä olevat tulot ja ilmoittaa, kuinka suuri palvelumaksu hakijan on maksettava. Hakija voi täyttää tuloja koskevat tiedot itsenäisesti, tai oikeusaputoimiston henkilökunta voi auttaa häntä lomakkeen täyttämässä. Oikeusapulautakunnan verkkosivuilla (<https://www.legalaidboard.ie/en/>) on verkkolaskuri, jolla hakija voi arvioida mahdollisuuksiaan saada oikeusapua taloudellisen tilanteensa perusteella. Laskurin tulokset eivät takaa, että hakija on oikeutettu oikeudellisiin palveluihin taloudellisen tilanteensa perusteella, vaan sen antama arvio on ainoastaan suuntaa antava.

Miten pääasiallinen tulonlähde ja vähennykset osoitetaan?

Hakijaa voidaan pyytää osoittamaan pääasiallinen tulonlähteensä toimittamalla tositteita. Näitä voivat olla esimerkiksi

- kopio viimeisimmästä palkkalaskelmasta
- todistus myönnettyistä sosiaalietuuksista
- vuokranmaksutiedot (*rent book*) tai asuntolainatiedot.

Oikeusapulautakunta voi pyytää työ- ja sosiaaliturvaministeriötä tutkimaan oikeudellisia palveluja hakevan tai saavan henkilön taloudellisen tilanteen. Joissakin tapauksissa oikeusapulautakunta voi pyytää hakijaa toimittamaan haettuihin vähennyksiin liittyviä täydentäviä asiakirjoja.

Miten hakijan varallisuus lasketaan?

Hakijan kodin arvoa ei lasketa mukaan arvioitaessa hakijan varallisuutta. Jos hakijan varallisuuden määrä on yli 4 000 euroa, hakijan on täytettävä hakemuslomakkeen varallisuustietoja koskevat kohdat. Hakijan on annettava seuraavat tiedot:

- Varallisuus – Hakijan koko varallisuus, johon lasketaan mukaan kaikki varallisuuden lajit, kuten kiinteistöt, auto, käteisvarat ja talletukset, sijoitukset ja muu pääoma.
- Velat – Hakijan varallisuudesta voidaan vähentää tietyt velat, jotta hakijan käytettävissä oleva varallisuus saadaan määritettyä. Tällaisia velkoja voivat olla esimerkiksi luotto-osuuskuntien myöntämät lainat.

Mitä tapahtuu, jos vastapuoli määrätään maksamaan hakijan oikeudenkäyntikulut?

Jos vastapuoli määrätään maksamaan hakijan oikeudenkäyntikulut, ne on maksettava oikeusapurahastoon. Varoilla katetaan oikeudellisten palvelujen tarjoamisesta aiheutuneet kustannukset. Perheoikeutta koskevissa asioissa tätä tapahtuu harvemmin, mutta muissa kuin perheoikeutta koskevissa asioissa oikeudenkäynnin hävinnyt osapuoli yleensä määrätään maksamaan voittaneen osapuolen oikeudenkäyntikulut. Jos hakija häviää oikeudenkäynnin, hänet voidaan siis määrätä maksamaan vastapuolen oikeudenkäyntikulut. Näissä tapauksissa oikeusapulautakunta ei ole velvollinen maksamaan vastapuolen oikeudenkäyntikuluja, vaan hakija vastaa niistä henkilökohtaisesti.

Mitä tapahtuu, jos hakija saa rahaa tai muuta omaisuutta tai ei menetä sitä oikeudenkäynnin tuloksena?

Jos hakija saa rahaa tai kiinteää omaisuutta tai ei menetä sitä oikeudenkäynnin tuloksena, oikeusapulautakunnalla on oikeus käyttää kyseisiä rahoja tai kiinteää omaisuutta oikeusapukustannusten kattamiseen (tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta). Hakijan on maksettava oikeusapurahastoon kaikki oikeudenkäynnin tuloksena saamansa tai säilyttämänsä rahat, joita ei ole vapautettu tästä vaatimuksesta. Oikeusapulautakunta vähentää rahasummasta oikeusapupalveluista aiheutuneet kustannukset ja palauttaa hakijalle loput. Jos kyse on kiinteästä omaisuudesta (esimerkiksi talo tai maa-alue), oikeusapulautakunnalla on oikeus omaisuutta koskevaan kiinnitykseen (*charge*). Tässä tapauksessa kiinteää omaisuutta ei voi myydä ennen kuin hakija on maksanut oikeusavusta aiheutuneet kustannukset oikeusapulautakunnalle.

Mitä jos hakijan taloudellinen tilanne muuttuu?

Jos hakija on saanut oikeudellisia palveluja, hänen on toimistoasianajajansa välityksellä ilmoitettava oikeusapulautakunnalle kaikista tulojaan tai varallisuuttaan koskevista muutoksista. Näitä voivat olla esimerkiksi palkankorotuksen saaminen, muutokset sosiaalietuuksien määrässä tai uuden auton tai asunnon ostaminen. Muutoksista ilmoittaminen on tärkeää, sillä hakijan on oltava oikeutettu oikeudellisiin palveluihin siihen asti, että hänen asiansa on käsitelty loppuun. Taloudellisen tilanteen paraneminen ei välttämättä tarkoita oikeusavun loppumista. Hakijalta voidaan kuitenkin periä suurempi oikeusapumaksu.

Mitä tapahtuu, jos hakija ei ilmoita oikeusaputoimistolle tilanteensa muuttumisesta?

Jos oikeusapulautakunta saa tietää, että hakija ei ole ilmoittanut tulojensa tai varallisuutensa muutoksista, lautakunta voi päättää lopettaa oikeusavun antamisen hakijalle.

4 Myönnetäänkö oikeusapua kaikenlaisiin oikeudenkäynteihin?

Ulkomaalaisille hakijoille voidaan myöntää oikeusapua Irlannissa, jos he täyttävät laissa ja asetuksissa asetetut taloudellista tukikelpoisuutta ja aiheellisuusharkintaa koskevat edellytykset ja jos oikeudenkäynnit kuuluvat Irlannin lainkäyttövallan piiriin.

Vaikka suurin osa oikeusapua hakevista henkilöistä asuu Irlannissa, myös Irlannin ulkopuolella asuva henkilö voi hakea oikeusapua ja/tai oikeudellista neuvontaa Irlannissa, riippumatta siitä, onko hän Irlannin kansalainen. Edellytyksenä on, että oikeusapua tai oikeudellista neuvontaa haetaan asiaan, joka kuuluu Irlannin lainsäädännön piiriin. Kiinteää tai irtainta omaisuutta koskevissa riita-asioissa Irlannin ulkopuolella asuvalle henkilölle myönnetään oikeusapua yleensä silloin, kun kyseinen omaisuus sijaitsee Irlannissa. Myös Irlannin ulkopuolella asuvien henkilöiden taloudellinen tilanne arvioidaan sen määrittämiseksi, ovatko he oikeutettuja oikeusapuun.

Taloudellisten edellytysten täyttämistä ei vaadita, jos oikeusapua haetaan tuomioistuinmenettelyyn, joka on pantu vireille seuraavien lakien nojalla: lapsikaappauksista ja lasten huoltoa koskevien päätösten täytäntöönpanosta annettu laki (1991) tai elatusapupäätöksistä annettu laki (1994), kun kyseessä on elatusavun perintä yhteistyövaltion lainkäyttöalueella.

Yleensä oikeudellista neuvontaa ei anneta, jos hakijalla on kohtuullinen mahdollisuus saada oikeudellista neuvontaa oikeusapulain soveltamisalaan kuulumattomalta taholta. Näin on yleensä silloin, kun esimerkiksi neuvontatoimistot (*advice agencies*) tai muut valtiolliset toimijat tarjoavat vastaavia palveluja.

Rikosoikeudellinen neuvonta ei pääsääntöisesti kuulu oikeusapulain soveltamisalaan, lukuun ottamatta raiskaustapausten asianomistajille annettavaa neuvontaa.

Ennen oikeusavun antamista oikeusapulautakunnan on varmistettava, että hakijan kanteen nostamiseen tai vastaajana olevan hakijan puolustamiseen on olemassa riittävät perusteet, kun otetaan huomioon esimerkiksi asian oikeudelliset näkökohdat ja oikeudenkäynnin todennäköinen lopputulos. Huomioitavia seikkoja ovat muun muassa hakijan menestymismahdollisuudet, kohtuulliset perusteet kanteen nostamiselle tai kannetta vastaan puolustautumiselle, mahdolliset muut menetelmät, joilla asia voitaisiin ratkaista tyydyttävällä tavalla tuomioistuimen ulkopuolella (esimerkiksi sovittelu tai sovintoratkaisun neuvottelemineen), sekä oikeusapua hakevan henkilön mahdollisuudet saada oikeudellinen edustaja muulla kuin oikeusapulain soveltamisalaan kuuluvalla tavalla (esimerkiksi jos vakuutusyhtiö korvaa asianajo- ja oikeudenkäyntikulut).

5 Onko kiireellisten tapausten varalle olemassa erityismenettelyä?

Tapauskohteisesti harkitaan, olisiko hakijan kohdalla poikettava perussäännöstä, jonka mukaan tapaamiset toimistoasianajajien kanssa jaetaan hakijoille siinä järjestyksessä kuin hakijoiden nimi on lisätty oikeudellisten palvelujen odotuslistalle. Etusijalle asetetaan uudet hakijat, jotka hakevat oikeudellisia palveluja seuraaviin luokkiin kuuluvia tapauksia varten:

- lapsikaappauksia koskevat menettelyt
- jos on olemassa todellinen vaara, että lapsi viedään pois lainkäyttöalueelta ilman hakijan suostumusta
- lasten huoltoa koskevat menettelyt
- perheväkivaltatapaukset
- jos kanteen nostamisen määräaika on vaarassa umpeutua vanhentumisajasta annetun lainsäädännön (*Statute of Limitations*) nojalla, ellei asiassa ryhdytä välittömiin toimiin
- jos muun lainsäädännön mukaiset määräajat ovat vaarassa umpeutua
- jos on olemassa vaara, että hakijan vaatimusten kohteena oleva omaisuus hävitetään.

6 Mistä saan lomakkeen oikeusavun hakemista varten?

Oikeudellisia palveluja tarvitseva hakija voi jättää oikeusapuhakemuksen lähimpään oikeusaputoimistoon joko menemällä paikan päälle tai ottamalla toimistoon yhteyttä puhelimitse tai kirjeitse.

Luettelo oikeusaputoimistoista löytyy [oikeusapulautakunnan verkkosivuilta](#).

Jos hakija ottaa yhteyttä oikeusaputoimistoon puhelimitse, hänen on mentävä paikan päälle täyttämään kirjallinen hakemus. Samalla arvioidaan, onko hakija oikeutettu oikeusapuun taloudellisen tilanteensa perusteella. Hakemuksen voi jättää myös postitse. Tämä on yleensä sopivin vaihtoehto, jos hakijan on vaikea päästä käymään oikeusaputoimistossa henkilökohtaisesti.

Taloudellisten edellytysten täyttämistä ei vaadita, jos oikeusapua haetaan tuomioistuinmenettelyyn, joka on pantu vireille seuraavien lakien nojalla: lapsikaappauksista ja lasten huoltoa koskevien päätösten täytäntöönpanosta annettu laki (1991) tai elatusapupäätöksistä annettu laki (1994), kun kyseessä on elatusavun perintä yhteistyövaltion lainkäyttöalueella.

Oikeusapuhakemuksen voi myös tehdä sähköisesti oikeusapulautakunnan verkkosivulla.

7 Mitä asiakirjoja oikeusapuhakemukseen on liitettävä?

- Palkkalaskelma tai P60-vuosipalkkalaskelma, kuitti maksetuista sosiaalietuuksista, tuloja/tarkastettuja tilejä koskeva verotuspäätös (*notice of assessment*)
- Tiedot mahdollisista muista tulonlähteistä (esimerkiksi elatusmaksut)
- Tiedot maksetusta tuloverosta, PRSI-sosiaaliturvamaksuista ja USC-tuloveromaksuista (ilmoitettu palkkalaskelmassa tai verotuspäätöksessä)
- Tiedot kuukausittaisista asuntolainan lyhennyksistä tai vuokramaksuista
- Arvio hakijan koko varallisuuden arvosta (pois lukien vakituinen asunto)
- Mahdollisten säästöjen arvo
- Maksamattomien lainojen/velkojen määrä.

8 Minne oikeusapuhakemus toimitetaan?

Kaikkien oikeusaputoimistojen osoitteet ja puhelinnumerot löytyvät oikeusapulautakunnan [verkkosivuilta](#) (joillakin oikeusaputoimistoilla on rajoitetut aukioloajat, ks. *Part-time Law Centres*).

Myös sähköinen oikeusapuhakemus täytetään oikeusapulautakunnan verkkosivuilla.

9 Miten saan tietää, onko minulla oikeus saada oikeusapua?

Taloudelliset edellytykset täyttävillä hakijoille ehdotetaan tapaamisaikaa toimistoasianajajan kanssa odotuslistamenettelyn mukaisesti, paitsi jos asia kuuluu ensisijaisiksi luokiteltaviin tapauksiin. Yleensä hakijalle ehdotetaan tapaamista jossakin oikeusaputoimistossa työskentelevän toimistoasianajajan kanssa.

Hakija maksaa neuvontamaksun ennen ensimmäistä tapaamista ja saa maksusta kuitin.

Ensimmäisessä tapaamisessa toimistoasianajaja selittää, että jos toimistoasianajaja edustaa hakijaa oikeudenkäynnissä, jossa tämä on kantajana tai vastaajana, hakijan on maksettava oikeusapumaksu. Oikeusapumaksu maksetaan oikeusaputodistuksen myöntämisen yhteydessä.

Oikeusaputodistuksen myöntämiseksi hakijaa voidaan pyytää toimittamaan lisätietoja. Asian luonteesta riippuen tällaisia lisätietoja voivat olla esimerkiksi

1. potilaskertomukset tai lääkärinlausunnot
2. kopiot Irlannin poliisin (*Gardaí*) hankkimista tai laatimista lausunnoista ja/tai raporteista
3. kopiot mahdollisista sopimuksista.

Jos kaikkien tarvittavien tietojen perusteella katsotaan, että oikeusapuhakemus ei täytä oikeusavusta siviiliasioissa annetun lain (1995) ja oikeusavusta siviiliasioissa annettujen asetusten (1996) vaatimuksia, toimistoasianajaja lähettää hakijalle hylkäyskirjeen.

Kirjeessä esitetään perusteet, joiden vuoksi hakemus on hylätty, ja asiaan liittyvät siviilihenkilöiden oikeusapua koskevan lain (*Civil Legal Aid Act*) ja/tai asetusten kohdat. Kirjeessä ilmoitetaan hakijalle myös hänen oikeudestaan vaatia päätöksen tarkistamista ja/tai valittaa lautakunnan muutoksenhakukomiteaan.

10 Miten minun tulee toimia, jos minulla on oikeus saada oikeusapua?

Jos oikeusapua hakenut henkilö täyttää lain ja asetusten mukaiset edellytykset, hän saa oikeusaputodistuksen, jolla hänelle myönnetään edustajaksi toimistoasianajaja (tai tarvittaessa oikeudenkäyntiasianajaja) tiettyihin siviilioikeudellisiin oikeudenkäynteihin *District Court*-, *Circuit Court*-, *High Court*- tai *Supreme Court* - tuomioistuimissa.

Oikeusaputodistus oikeuttaa hakijan saamaan oikeudellisia palveluja ainoastaan todistuksessa mainitussa menettelyssä tai asiassa. Oikeusaputodistuksen myöntäminen ei tarkoita, että hakijalle annetaan oikeusapua muissa asioissa. Jos hakija tarvitsee oikeusapua useampaan kuin yhteen asiaan, hänen on tehtävä kaikista erillinen hakemus.

Oikeusaputoimiston toimistoasianajaja täyttää hakemuksen oikeusaputodistuksen myöntämiseksi kuultuaan hakijaa.

Oikeusapulain 29 §:n 1 momentissa säädetään, että henkilö ei voi saada oikeusapua tai oikeudellista neuvontaa maksamatta palvelumaksua. Maksun suuruus määräytyy hakijan taloudellisen tilanteen perusteella. Arvio hakijan taloudellisesta tilanteesta perustuu hakijan ilmoittamiin tietoihin tuloistaan ja varallisuudestaan. Jos hakijalla ei ole varallisuutta, oikeusavusta maksettava vähimmäismäärä on 35 euroa, kun taas enimmäismäärä on 1 210 euroa.

Oikeusapumaksu on maksettava kokonaisuudessaan oikeusaputodistuksen toimittamisen yhteydessä ja ennen kuin oikeusapulalvelujen tarjoaminen alkaa. Oikeusapulautakunta voi poikkeustapauksissa myöntää hakijalle luvan maksaa palvelumaksu erissä. Maksu on kuitenkin maksettava kokonaisuudessaan viimeistään 12 kuukauden kuluessa ja ennen oikeudenkäynnin päättymistä.

11 Jos oikeusapua on myönnetty, kuka valitsee asianajajan?

Jos hakija esittää hakemuksessaan toiveen tietystä oikeusaputoimiston toimistoasianajajasta, hallintopäällikkö (*managing solicitor*) ottaa hakijan toiveen huomioon valitessaan hakijalle määrättävää asianajajaa. Hallintopäällikkö ottaa toimistoasianajajaa valitessaan huomioon myös muut seikat, kuten sen, pystyykö toivottu asianajaja edustamaan hakijaa tietyinä päivinä käytävässä oikeusistunnossa. Jos hakijan toivoma toimistoasianajaja on hakijan asian käsittelypäivänä eri paikassa edustamassa toista asiakasta, hallintopäällikön on määrättävä hakijalle hänen toiveestaan poikkeava toimistoasianajaja.

Jos hakijaa on aiemmin edustanut tietty oikeusaputoimiston toimistoasianajaja, hallintopäällikkö pyrkii yleensä määräämään hakijalle saman asianajajan tämän uutta asiaa varten. Hakijalla ei ole ehdotonta oikeutta saada neuvontaa toivomaltaan toimistoasianajajalta tai saada tätä edustajakseen, mutta yleensä hallintopäällikkö ottaa hakijan toiveen huomioon valitessaan tälle määrättävää asianajajaa. Jos hakija toivoo, että häntä edustava toimistoasianajaja olisi samaa sukupuolta kuin hän itse, hallintopäällikkö pyrkii mahdollisuuksien mukaan varmistamaan tämän toiveen huomioimisen.

12 Kattaako oikeusapu kaikki menettelyyn liittyvät kustannukset?

Oikeusaputodistuksessa ilmoitettu oikeusapumaksu kattaa kaikki menettelyyn liittyvät kustannukset. Hakijan on kuitenkin maksettava oikeusapulautakunnalle mahdolliset oikeudenkäyntikulujen korvaukset ja yleiset vahingonkorvaukset, jotka vastapuoli maksaa hänelle oikeudenkäynnin tai tuomioistuimen ulkopuolisen sovintoratkaisun tuloksena. Lautakunnalla on oikeus vähentää sille aiheutuneet kustannukset hakijalle myönnettyistä korvauksista tietyin rajoitetuin poikkeuksin. Tämä koskee myös korvauksia, jotka oikeusapua saavalle henkilölle maksetaan avioliittoasioita, avioerosopimuksia ja asumuseroasioita koskevissa sovintoratkaisuissa. Jos oikeudellisten palvelujen tarjoamisesta aiheutuneet kokonaiskustannukset ovat pienemmät kuin hakijan maksama summa (tai hakijan puolesta maksettu summa), oikeusapulautakunta palauttaa hakijalle loput varoista. Maksettu kokonaissumma koostuu hakijan maksamasta palvelumaksusta ja hänelle maksetuista oikeudenkäyntikustannuksista tai vahingonkorvauksista tai hänelle luovutettua omaisuutta koskevasta kiinnityksestä.

13 Jos oikeusavun määrää on rajoitettu, kuka vastaa lopuista kustannuksista?

-

14 Kattaako oikeusapu myös muutoksenhakuvaiheen?

Oikeusaputodistus oikeuttaa hakijan saamaan oikeudellisia palveluja todistuksessa mainitussa menettelyssä tai asiassa. Todistuksen voimassaolo päättyy, kun siinä ilmoitettu menettely tai asia saadaan päätökseen. Jos hakija tarvitsee lisää palveluja, jotka mahdollisesti liittyvät alkuperäiseen asiaan, hakija voi pyytää oikeusaputodistuksen muuttamista tai hakea uutta todistusta. Tapauskohtaisista olosuhteista riippuu, onko oikeusaputodistusta muutettava vai tarvitaanko uusi todistus. Toimistoasianajaja kertoo hakijalle, miten hänen kannattaisi toimia.

15 Voidaanko oikeusapu peruuttaa ennen kuin oikeudenkäynti on päättynyt (tai jopa periä takaisin oikeudenkäynnin päätyttyä)?

Oikeudellinen neuvonta ja/tai oikeusapu voidaan peruuttaa, jos hakija antaa virheellisiä tietoja, jättää ilmoittamatta olennaisia tosiseikkoja (esimerkiksi taloudellisen tilanteensa muutoksen) tai käyttäytyy kohtuuttomasti. Tässä tapauksessa hakija on itse vastuussa kaikista aiheutuneista kustannuksista.

16 Voiko oikeusavun epäämistä koskevaan päätökseen hakea muutosta?

Jos hakija on eri mieltä oikeusapulautakunnan tekemästä päätöksestä, hän voi pyytää päätöksen arvioimista uudelleen. Jos hakija haluaa, että päätös arvioidaan uudelleen, asian tarkastelua varten on toimitettava kirjallisia lisätietoja sekä hakijan asianajajan lausunto siitä, pitäisikö päätös pitää voimassa. Hakija voi pyytää päätöksen uudelleenarviointia ottamalla yhteyttä oikeusaputoimistoon.

Jos hakija on eri mieltä oikeusapulautakunnan tekemästä päätöksestä tai päätöksen uudelleenarvioinnista, hän voi hakea päätökseen muutosta oikeusapulautakunnan muutoksenhakukomitealta. Jos hakija haluaa hakea muutosta päätökseen, hänen on tehtävä muutoksenhakupyynnö oikeusapulautakunnan muutoksenhakukomitealle. Hakija voi hakea päätökseen muutosta ottamalla yhteyttä joko oikeusaputoimistoon tai suoraan oikeusapulautakuntaan.

Lisätietojen toimittaminen uudelleenarviointia tai muutoksenhakua varten on tehtävä kuukauden kuluessa päivästä, jona hakijalle ilmoitettiin, ettei hän ollut oikeutettu hakemaansa palveluun.

Muutoksenhakukomiteaan kuuluvat puheenjohtaja ja neljä muuta jäsentä, joista kaksi on toiminut oikeudenkäynti- tai toimistoasianajajina ennen oikeusapulautakuntaan nimittämistä. Komitean on koostuttava henkilöistä, jotka eivät ole osallistuneet alkuperäisen päätöksen tekemiseen.

Lisätietoja

Lisätietoa oikeusavusta sekä luettelo kaikkien oikeusaputoimistojen yhteystiedoista löytyy oikeusapulautakunnan [verkkosivuilta](#).

■ Päivitetty viimeksi: 26/04/2023

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.